

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

×

Nro 4 • Perjantaina 20. helmikuuta 2009

60. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 22 %)

Kolhoosin karjaa Kuuppalan Torikassa 1990-luvulla.

Lauri Pölkki

2. osa

Kurkijoen kolhoosin tukeminen

Edellisessä Kurkijokelaisessa tarkasteltiin vähäisellä lähialuerahoituksella tuettua marjanviljelyprojektia, jossa kolme entistä kurkijokelaista vei nykyisille Kurkijoen fermereille tieto-taitoa, taimimateriaalia, tarvikkeita ja käytetyn koneen taimipenkien kattamiseksi muovilla. Suunnilleen samoihin aikoihin tuettiin myös Kurkijoen kolhoosin toimintaa viljan viljelyyn tähtäävien investointien tuen muodossa, mm. traktorien, työkonoiden, leikkuupuimurin ja viljankuivaamon hankkimiseksi. Hankkeen takana oli suomalaisten koneiden valmistajien ja konekauppiaiden vienti-intressi. Ra-

hamääräisesti kolhoosin tukeminen oli tavattoman paljon suurempi hanke kuin fermereiden tukeminen.

Vuoden 1996 Kurkijoen käynnin aikana oli pidetty marjanviljelyprojektin yhteydessä lyhyt neuvottelu myös kahden kolhoosia edustavan henkilön kanssa. Olivat jotenkin kiinnostuneita näistä fermerien tukihankkeista. Virkamiehenä, vaikkakin lomalla olevana, kirjoittaja joutui informoimaan kyseisistä projekteista ja niiden taustoista. Keskusteluista jäi se vaikutelma, että nämä kaksi olivat henkilökohtaisista syistä kiinnostuneet asiasta, eivät kolhoosin puolesta.

Kurkijoen kolhoosilla oli tultaessa 1990-luvulle takanaan jo vuosikymmenten historia. Neuvostoliiton hajottua 1991 lopussa kolhoosi jatkoi edelleen toimintaansa. Vielä vuonna 1996 pellot olivat laajasti viljelyksessä tai lypsykarjojen laitumina. Lehmämäärä oli navetoiden koon ja laitumien näkymien perusteella hyvin mittava. Kerrotaan Kurkijoen – Lahdenpohjan alueen kolhooseissa olleen noin 4000 lehmää. Kolhoosi sai hyvän tehostusriskeen lähialuerahoituksen tuella viljanviljelylle. Hanke olisi varmasti onnistunut ilman Venäjän suuria sisäisiä ongelmia.

Neuvostoliiton hajoamisen vuoden 1991 lopulla sai aikaan monia muutoksia, jotka vähitellen heijastuivat myös Kurkijoelle. Raju inflaatio Venäjällä 1990-luvun puolivälissä ja vielä vuosikymmenen lopulla romahduttivat ruflan arvon. Kolhoosien toimintaedellytykset hävisivät käytännöllisesti katsoen kokonaan Kannaksen ja Itä-Karjalan alueilla. Palkkoja ei pystytty enää maksamaan eikä muutaakaan kolhoosin tuotanto-kustannuksia kattamaan. Rapistuminen oli Kurkijoen kolhoosin alueella pian nähtävissä. Esimerkiksi rikka-ruohottuminen viljapelloilla oli 1998 jo verraten runsasta. Kolhoosien navetoista ja muista rakennuksista eläimet, koneet, laitteet, katot ja muu materiaali katosivat nopeasti muuhun ”parempaan” käyttöön, ehkä mak-

samattomien palkkojenkin korvikkeeksi. Koneita ei voitu korjata, kun varaosista ei pystytty maksamaan edes omarahoitussuutta.

Kierrellessämme kesällä 2006 eri puolilla Kurkijokea vanhempimme ja heidän vanhempiansa asuinsijoilla, emme enää nähneet ai-noatakaan viljeltyä peltoa tai lehmä laitumella. Aje-limme silloin muun muassa entisen Tervun hovin mailla, Ihojärvellä, Vätikän kylässä ja Lopotissa, pistäydymme Pohjiin kylässä, ohitimme tieltä silmäillen Raholan ja Saviin alueet ja seisahduimme tovin Särkijärvellä. Kiersimme myös reitin Aromäki, Elisenvaara, Sorjo, Haapavaara, Alhonsalo ja Alho.

Kirjoittajan isän lapsuu-

Tässä lehdessä mm.

Ilmi Kärävä muistelee: 2. osa	4
Vaihtelevaa Vampulaa	5
Muusin hunttaus	6
Elvi Miikkulainen muistelee.....	7
Lähdetään lukijamatkalle!	8
Toimituksen tuoilta	8

Toimitus on toistaiseksi avoinna tiistaisin, ja perjantaisin klo 9-14. Seuraa ilmoittelua lehdessä ja toimituksen ovelissa.

**Seuraavat lehdet ilmestyvät:
6.3., 20.3., 3.4., 17.4.**

”Eihä myö tääl Kurkjoval sillo enne tunnettu mut kylläkii jo Kyrös” Maija Inki o.s. Häyhä tavattiin kävelemässä Alhon suunnasta Raholaan päin kuumana kesäpäivänä 2006. Ismo Tukia teki salamana näppäyksen

den kodin maisemat ja rakennusten kivijalat kävimme tutkimassa GPS:n avulla Lumivaaran Huhtervussa. Marssimme suoraan linnun tietä 3 kilometriä poikki metsien ja viljelemättömien peltojen. Vain yksi riistapel-

to osui eteemme. Lahdenpohjan pistokäynti mukaan lukien skannasimme silmillämme siis koko Kurkijoen ja vähän laajemmankin alueen. Pieniä viljeltyjä ko-

Jatkuu siv. 6

Siinä oman suvun talo Haapavaarassa nykyasussaan (2006). Vanhempiansa kodin paikalla Tauno Tukia ja poikansa Ismo.

Kyytisen mäeltä vähitellen umpeutuvaan maisemaan.

20.2.2009

Yhteishenkeä

Nyt ilmestyvä Kurkijokelaisen numero on jälleen syntynyt monen henkilön yhteistyöllä. Pääsin avustamaan Jaakko Taitosta lehdeenteossa - yhdeksän vuoden tauon jälkeen, ja totesin samalla, että kurkijokelaisten yhteishenki ei ainakaan ole vähentynyt.

Monet henkilöt ehtivät viikon aikana käväistä toimituksessa, puheluita tuli Rovaniemeltä asti, ympäri Suomea tiedotteita, tilauksia, kokouskutsuja, sähköpostiviestejä, ja onneksemme myös upeita kirjoituksia sisältäviä kirjeitä. Osa ehtii lehteen ennemmin, osa myöhemmin, ja tässä päätoimittajan avustajien vaihtuessa toivommekin kirjoittajilta ymmärtämystä ja kärsivällisyyttä.

Vaatimattomuus on maan tapa, ja aivan erityisesti karjalainen tapa. Suomea kiertäessä huomaa helposti, että talot idässä ovat edelleen aivan erilaisia kuin lännessä. Ulospäin ei ole haluttu pöyhkeillä.

Omaa kertomistaitoaan en kuitenkaan soisi kenenkään väheksyvän. Vaatimattomuus ei saa estää lähettämästä sitä omaa muistoa tai uutta kokemusta meidän muiden luettavaksi. Toimituksesta kannattaa kysellä oman kirjoituksen tilannetta, ja esittää toiveita, joita yritetään mahdollisuuksien mukaan toteuttaa.

Tämän numeron ilmestyessä käsillä on kaksi keskitälven juhlaa, jotka molemmat tuovat ensimmäiseksi mieleen perheen ja ystävien kanssa vietettävät yhteiset hetket. Talviloma ja laskiainen merkitsevät monille perheen ja lähisuvun kanssa vietettäviä lomapäiviä. Laskiaisena kutsutaan ystävät kylään. Ainakin minun kotikylässäni luistellaan, pulkkaillaan ja hiihdetään, ja

tarjotaan ystäväperheelle laskiaispullat. Me aikuisetkin uskallamme rentoutua ja hassutella. Laskiaiseen kuuluu myös olennaisesti liikunnan tuoma hyvä olo.

Kalevalan päivä ja suomalaisen kulttuurin päivä tuovat esiin toisenlaisen yhteisöllisyyden. Kulttuuri on yhdessä koettua ja toisille jaettua henkistä pääomaa. Kalevalan ja Kantelettaren kertomukset merkitsivät vuosisatojen ajan tarinoiden kertomiseen käytettyjä yhteisiä hetkiä.

Yhdessä harrastaminen on entistä tärkeämpää nyt, kun taloustilanne vaikuttaa monen elämään negatiivisesti. Tuttavan tai läheisen työpaikka voi vaarantua, tai uhkakuvia löytyä omasta taloudesta. Yksin murehtimisen sijaan olisi tärkeää pitää yhtä, ja väsyneenäkin pakottautua ihmisten pariin. Yksinäisyys vääristää murheiden mittasuhteet. Pienikin yhdessä tekeminen puolestaan saa murheet pienenemään.

Kertoisitko Sinäkin, hyvä lukija, meille ja lähisuvullesi, ystävillesi, lapsille ja nuorille, omia kertomuksiasi. Yhä uudelleen.

Miten teillä nuorena vietettiin laskiaista, päästiinkö jossakin laskemaan märkeä, minkä ikäiset juhlivat milläkin tavoin, millaisia sanontoja talviaikaan liittyi, käytiinkö virpomassa ja millaisia palkkoja saatiin, laitettiinkö pääsiäisenä keinuja, missä pelattiin ja mitä urheiltiin. Aiheiden lista on loputon.

Kertomukset ovat yhdessä pitävää perinnettä, ihmisten tärkeintä omaisuutta, yhä edelleen.

Taina Lehto

Kuolleita

Rakkaamme

**Martta
VASARAINEN**

os. Räcköläinen

* 25.7.1916 Kurkijoki
† 3.2.2009 Vääksy

Myötäelämisestä ja pitkästä yhteisestä taipaleesta kiittäen taivaan Isän kotiin saatamme sinut lepäämään.

Marja-Leena ja Aarno
Leo ja Eeva
sukulaiset ja ystävät

Siunataan 20.2.2009 Kuhmoisten Papinsaareen.

Rakkaamme

**Adam
KYLLIÄINEN**

* 28.05.1922 Kurkijoki
† 05.02.2009 Kesälahti

Rannalle himmeän lahden, aurinko laskenut on.
Kutsu jo soi iltahuudon, taakka jo laskettu on.
Taattoa muista sä silloin, askel jo uupunut on,
Lapset ja lastemme lapset, teidän nyt vuoronne on.
Hymni soi holvissa hiljaa, tummana kaijuuta soi.
Aika on korjannut viljaa, sarka jo kynnetty on.

Kiittäen ja kaivaten
Eeva
Lapset
Lastenlapset
Lastenlastenlapset
Sukulaiset ja ystävät

Ystävällisenä kutsuna ilmoitamme että rakkaamme siunataan Kesälahden kirkossa 7.3.2009 klo 12:00 jonka jälkeen on muistotilaisuus seurakuntasalissa. Kukkatervehdysten sijaan voitte halutessanne muistaa Kesälahden sotainvalidit ry:tä muistoadressilla Kesälahden Osuuspankissa.

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Liisa Koistinen, Lauri Laukkanen,
Tapio Nikkari, Jaakko Taitonen ja Leena Virtanen

Toimitussihteeri: Helena Sulavuori
ja toimittajina kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa
Avoimna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14
p. (02) 762 2551, 050-521 3336, toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja lyhentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmäkseen ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 60 centtiä/mm + alv 22 %
Mustavalk. 45 centtiä/mm + alv 22 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 16 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi..... 35 euroa
6 kk..... 20 euroa
3 kk..... 12 euroa
Pohjoismaat 39 euroa
Muualle 46 euroa

Tilinumero: LSOP 523900-4897
Y-tunnus 0204020-9
Sivunvalmistus:
Etusivupaja, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki
ISSN 0782-5668

Vilu mulle virttä virkkoi,
sae saatteli runoja.

Virttä toista tuulet toivat,
meren aaltoiset ajoivat.

Linnut liitteli sanoja,
puien latvat lausehia.

Ne minä kerälle käärin,
sovittelin sommelolle.

Kalevala

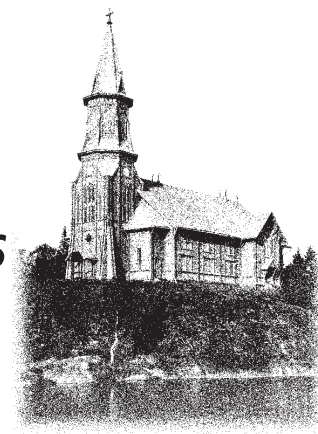
Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU
Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

Hartauskirjoitus
22.2.2009

Kokonaisuus

”Ihmisen ruumiin ja sielun tehtävänä on palvella Jumalaa. Jumalaa, jonka luota sekä heille että kaikille taivaan asukkaille, enkeleille, loistaa ikuinen, autuaaksi tekevä valo.”

Näin julisti Hildegard Bingeniläinen, 1100-luvulla Rein-joen varrella elänyt abbedissa. Näistä riveistä paljastuu myös ajatus, jota Hildegard ei väsynyt korostamaan: ihminen on kokonaisuus eikä ruumis saa unohtaa sielua tai päinvastoin.

Jos Hildegard eläisi tänään, hän kysyisi nykyajan ihmiseltä kaksi kysymystä: Onko suhteesi Jumalaan kunnossa? Entä onko mielesi ja ruumiisi tasapainossa?

Ruumiin, mielen, hengen ja sielun – miksikä nimittämekään näkymätöntä puoltamme – sopusointuinen yhdessäelo on Hildegardin mukaan sekä hyvän elämän että toimivan jumalasuhteen perusta. Ihminen muodostaa pienen maailman, mikrokosmoksen, joka sijaitsee suuressa maailmassa, makrokosmoksessa. Jumala on luonut molemmat elämään keskenään sopusoinnussa ja harmoniassa.

Usein ihminen kuitenkin lyö laimin sieluaan tai ruumiistaan. Pahimmassa tapauksessa hän unohtaa pitää huolta molemmista. Sekä sielu että ruumis tarvitsevat huoltoa. Tärkeää on huolehtia niistä päivittäin ja viikoittain. Jos ei tee näin, niin viimeistään paastonaikana on syytä pysähtyä ja käydä läpi perusteellinen huolto. Tunnustella ruumista varpaista päähän. Miltä tunnun? Kuuluuko valitusta ja voivotusta, kaipaavatko lihakset vahvistusta tai hellää hoitoa, kenties lepoa? Samoin pitää maistella sielua ja sen kuntoa. Elääkö se kuin autiomaassa, jossa keitaille on pitkä matka ja vaivana jatkuva jano? Onko se täynnä hiertymiä ja vereslihalla?

Kristinuskon historiassa paastonaika on tarjonnut tilaisuuden pysähtyä ja tutkiskella omaa sisintään. Perinteisesti tämä on tapahtunut ruumiillisten harjoitusten tuella. Luterilaisuuden myötä ruumiilliset harjoitukset paastotessa on nähty kuitenkin toisarvoisina ja jopa vaarallisina. On pelätty, että joku yrittää tekojen avulla päästä Taivaaseen. Samalla on ajauduttu pitämään sielua ruumista tärkeämpänä. Raamatussa ruumis kuvataan kuitenkin Pyhän Hengen temppeliksi. Sitä on siis syytä kunnioittaa eikä pitää sielua vähempiarvoisena.

Paastota voi monella tapaa. Ruumiin paaston tarkeisuus on auttaa mieltä paastossa – ja päinvastoin. Tavoitteena on tutustua paremmin omaan tilaansa ja saada samalla tilaa jumalalliselle sopusoinnulle. Näin voi laskeutua muiden kristittyjen kanssa paaston myötä kohti ikuista, autuaaksi tekevää valoa.

Päivi Salmesvuori

Teologian maisteri Päivi Salmesvuori toimii tutkijana ja opettajana Helsingin yliopiston kirkkohistorian laitoksella.

Onks tietoo KYSYMYKSET

1. Minkä keksijä on Alfred Nobel?
2. Mikä maa oli ainoa, joka 2. maailmansodan jälkeen maksoi määrätty sotakorvaukset?
3. Kuka oli Suomen ensimmäinen naisministeri?
4. Miksi kutsutaan väärinpäin olevaa ristiä, jossa poikkipuoli on alhaalla?
5. Kenen pään päällä olevan omenan läpi Wilhelm Tell ampui nuolen?
6. Kuinka pitkään patentti on voimassa?
7. Miltä paikkakunnalta on kotoisin mieskuoro Huutajat?
8. Mikä merivoimien sotilas-arvo vastaa väpeliä?
9. Kuka presidenteistämme juoksi 100 metriä aikaan 11,0 sekuntia?
10. Kuka keräsi eniten ääniä Turun kunnallisvaaleissa?

20.02. Ps. 44:4. Isämme eivät vallanneet maata omalla miekallaan, ei heidän oma voimansa vienyt heitä voittoon, vaan sinun oikea kätesi, sinun voimasi ja kirkkautesi, sillä sinä rakastit heitä.

21.02. 1 Kor. 1:24-25. Kut-
sutuille, niin juutalaisille
kuin kreikkalaisillekin,
ristinnaulittu Kristus on
Jumalan voima ja Juma-
lan viisaus. Jumalan hul-
luus on ihmisiä viisaampi
ja Jumalan heikkous
ihmisiä voimakkaampi.

22.02. Laskiaissunnuntai.
Mark. 10:43-45. Jeesus
sanoi opetuslapsilleen:
”Joka tahtoo teidän
joukossanne tulla suu-
reksi, se olkoon toisten
palvelija, ja joka tahtoo
tulla teidän joukossanne
ensimmäiseksi, se olkoon
kaikkien orja. Ei Ihmisen
Poikakaan tullut palvelta-
vaksi, vaan palvelemaan
ja antamaan henkensä
lunnaiksi kaikkien puo-
lesta.”

23.02. Ps. 31:3. Ole minulle
kallio, jonka suojaan
saan paeta, vuorilinna,
johon minut pelastat.

24.02. Hes. 18:30-32. Minä
tuomitsen teistä itse
kunkin sen mukaan,
mitä hän on tehnyt. Näin
sanoo Herra Jumala.
”Kääntykää, luopukaa
synneistänne, ettei syylli-
syys olisi uhkana yllänne!
Heittäkää pois kaikki
rikkomuksenne, kaikki
se millä olette syntyä teh-
neet, ja ottakaa rintaanne
uusi sydän ja uusi henki.
Miksi te kuolisitte, isra-
elilaiset? En minä tahdo
kenenkään kuolemaa -
näin sanoo Herra Juma-
la. Kääntykää, niin saatte
elää!”

25.02. Tuhkakeski-
viikko.
1 Piet. 4:1-2. Kun siis
Kristus on ruumiissaan
kärsinyt, niin olkaa tekin
valmiita kärsimään, jotta
eläisitte jäljellä olevan
maallisen elämänne Ju-
malan tahdon mukaisesti
ettekä ihmisten himoja
seuraten. Sillä se, joka on
ruumiissaan kärsinyt, on
luopunut synnistä.

26.02. Ps. 79:9. Auta meitä,
Jumala, pelastajamme,
nimesi ja kunniasi täh-
den! Pelasta meidät ja
anna syntimme anteeksi
oman nimesi tähden!

27.02. Ps. 57:2. Armahda
minua, Jumala, armah-
da minua, sinuun minä
turvaan. Minä kätkeydyn
siipiesi suojaan, kunnes
myrsky on ohitse.

28.02. Ps. 130:1-2. Syvyydes-
tä minä huudan sinua,
Herra. Herra, kuule mi-
nun ääneni.

01.03. 1. paastonajan sun-
nuntai. Mark. 1:12-13.
Henki ajoi Jeesuksen
autiomaahan. Neljäkym-
mentä päivää hän oli
autiomaassa Saatanan
kiusattavana. Hän eli
villieläinten joukossa, ja
enkelit pitivät hänestä
huolta.

02.03. Ps. 91:15. Kun hän
huutaa minua, minä vas-
taan. Minä olen hänen
tukenaan ahdingossa,
pelastan hänet ja nostan
taas kunniaan.

03.03. Jes. 1:16. Peseytykää,
puhdistautukaa, tehkää
loppu pahoista töistänne,
ne ovat aina silmissäni.
Lakatkaa tekemästä pa-
haa.

04.03. Hepr. 2:18. Koska
Jeesus on itse käynyt
läpi kärsimykset ja kiu-
saukset, hän kykenee
auttamaan niitä, joita
koetellaan.

05.03. 5 Moos. 8:3. Ihminen
ei elä ainoastaan leivästä,
vaan kaikesta, mitä Herra
sanoo.

Muistokirjoitus

Elämä on annettu elettaväksi!

Martta Vasarainen os. Räk-
köläinen, ”Ylätalon Pekon”
kolmesta tyttärestä nuorin
syntyi Kurkijoen Kuoppa-
lassa heinäkuun 25. päivä-
nä 1916 iltapäivän tuntei-
na, kun hänen äitinsä Anni
peltotöistä synnyttämään
ennätti. Kuuden vuoden
kuluttua perheeseen syntyi
veli Leo. Lapset varttuivat
osallistuen kaikkiin talon
töihin ja saivat viettää va-
paa-aikaansa monien har-
rastusten parissa Laatokan
rantamien kauniissa maise-
missa työteliäiden vanhem-
pien ja muiden lähipiirissä
asuvien sukulaisten hyvässä
hoivassa.

Martta oli etevä kou-
lussa ja hän olisi halunnut
oppikouluun. Voimistelu ja
liikunta olivat hänelle myös
erityisen lähellä sydäntä.
Opettajan ura kangasteli
mielessä. Isä esteli koulu-
tuksen jatkamista perustel-
len vanhoillista kantaansa
sillä, että tyttäret menevät
kuitenkin naimisiin eikä
opintoja voi sitten enää hyö-
dyntää. Anni-äiti oli Pekkaa
17 vuotta nuorempi ja olisi
kannustanut Marttaa opin-
tielle. Martalla ja Jenny-sis-
kolla oli ikäeroa kolmisen
vuotta ja heidän harrastuk-
sensa olivat samankaltaisia.
Faine-sisko vanhimpana
avioitui jo 17-vuotiaana ja
muutti pois kotoa. Jenny
soitti viulua, siirtyi sittem-
min kanteleen soittajaksi.
Martalla oli mandoliini, jo-
ta hän ei myöhemmin enää
soitellut. Molemmat sisa-
rukset lauloivat kahdessa
kirkkokuorossa. Isä oli or-
todoksi ja äiti luterilainen.
Tyttäret kuuluivat ortodok-
sikirkkoon ja silloisen val-
litsevan tavan mukaan vaih-
toivat 18-vuotiaana äitinsä
uskontokuntaan. Leo-veli
seurasi isänsä jalanjalkia.
Räkköläiset omistivat maata
Elisenvaaran keskustassa ja
Martan vartuttua isä oli kaa-
vaillut rakennuttavansa sin-
ne hänelle oman talon. Tuo-
hon suunnitelmaan Martta
puolestaan perusti seuraan
van unelmansa, johon kuu-
luisi hattukauppa, avoauto
ja susikoira kartanlukijan
paikalle. Oliko inspiraation
lähteenä ollut äidin siskon
Idan Amerikasta lähettämät
muotilehdet.

Tytöt olivat käteviä kä-
sistään. Moniin vaatteisiin
kankaat kudottiin ja koris-
teet merkattiin itse. Kansal-
ispuvut kuuluivat luonnol-
lisesti näin valmistettujen
vaatteiden parhaimmiston.
Pitkillä juhlapuvuillakin oli
kysyntää. Kurkijoella oli
kuuluksia maamieskoulu,
joka järjestämiin tanssi-
aisiin kauniit tyttäret van-
hempineen kutsuttiin. Tans-
sittajista ei ollut puutetta ja
Faine löysi sieltä puolison-
sa. Marttakin tapasi opiske-
lijoiden joukosta mukavan
urheilullisen pojan. Yhteistä
elämää ei ennätetty rakenta-
maan. Taipaleen joen taiste-
lusta ei ollut paluuta.

Martta kunnostautui il-
mavalvontalottana Kurki-
joella. Talvisodan päätyttyä
Martta ja Jenny seurasivat
suksin evakkotiellä kiemur-
televaa kilometrien mittais-
ta karjajonoa Savonlinnaan
asti ja sivakoivat sieltä Jy-
väskylään. Työ jatkui kanti-
niilotan tehtävissä. Jenny
tapasi tulevan miehensä ja
sisarusten tiet erkanivat.
Jatkosodan aikana Mart-
ta toimi sotatoimialueella
Kiviniemessä ja Latvassa
esikunnan puhelinkeskuk-
sissa. Martta palasi Kurki-
joelle vanhempiensa tueksi
isän sairastuttua vakavasti.
Isä haudattiin Kurkijoelle.
Sodan päätyttyä Leo muut-

ti äitinsä kanssa Pieksämä-
elle, missä hän puolisonsa
Eevan kanssa edelleenkin
asuu. Faine perheineen
asettui Hämeenlinnaan ja
Jenny perheineen Jämsän-
koskelle. Molemmat siskot
poistuivat keskuudestamme
jo varhemmin.

Martta palasi Jyväsky-
lään, missä aloitti joulu-
kuussa -44 työt Jyväskylän
taksoituslautakunnan vir-
kailijana ja kirjoitti käsin
verokirjoja sodasta palan-
neille miehille. Jyväskyläs-
sä Martta tapasi Värtsilästä
muuttaneen Väinön, joka ei
luovuttanut piiritystään en-
nen kuin pari asteli vihille
vuoden viimeisenä päivänä
1947. Ainoa lapsi, Marja-
Leena syntyi kolme vuotta
myöhemmin.

Martta oli huolehtivainen
luonteeltaan ja samankaltai-
nen oli myös Väinö. Mart-
ta asetti toisten edun aina
omansa edelle. Osittain näin
tapahtui myös olosuhteiden
pakosta. Kesäpaikkaan
Pieksämäellä matkustettiin
vapaa-aikoina äitiä ja vel-
jeä auttamaan. Martan har-
rastukset jäivät vähitellen
avioliiton myötä. Tytärtään
hän jäi hoitamaan kotiin,
kunnes palasi Jyväskylän
verotoimistoon 60-luvun
alussa. Työssään Martta oli
tunnollinen ja kunnianhi-
moinen. Eläkkeelle hän jäi

kamreerin tehtävistä kesällä
1979.

Kurkijoen pitäjäjuhli-
sa Loimaalla koko perhe
kävi monien vuosien ajan,
samoin kuin kaikki Räk-
köläisen sisarukset. Kerran
Martta palasi synnyinseu-
dulle Laikkalan lahden
rannalle toteamaan, kuinka
kodista oli jäljellä porraskivi
ja kirkosta vain rauniot.

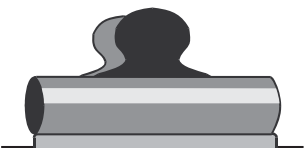
Tyttären perässä Martta
muutti Päijät-Hämeeseen.
Puolison kuoltua ja tyttä-
ren muutettua töihin Pirkan-
maalle Martta jäi Vääkseen,
jossa hän viihtyi kaksi vuo-
sikymmentä Vesijärven ran-
tamaisemissa rivitaloasun-
nossa. Vesistö toi mieleen
Laatokan ja alituinen ikävä
Kurkijoen kotiin kenties
hieman laantui. Martta toimi
aktiivisesti paikkakunnan
Sotaveteraanien, Kansal-
listen Seniorien ja Lahden
Rintamanaisten parissa.

Vähitellen Martan muisti
alkoi heiketä ja kun kotihoi-
don sekä tyttären viikonlo-
pun käynnit eivät enää riittä-
neet kotona selviytymiseen,
oli kolmisen vuotta sitten
edessä muutto hoitokotiin.
Viime vuoden lokakuun
lopussa Martta kaatui.
Lonkkamurtuman leikkaus
onnistui, mutta Martta ei
enää palannut entiselleen.
Hän jäi vuodeosastolle
hoidettavaksi ja elämänha-
lu hiipui. Martta nukahti
ikuiseen uneen helmikuun
3. päivän aamuna 92 -vuotiaana.
Lämpimästi meille
kaikille sykkinyt sydän ei
enää jaksanut.

Kiitän Marttaa hänen elä-
mäntyöstään. Hänellä ikäto-
vereineen oli tahto työsken-
nellä isänmaan vapauden
puolesta. Vaikeina aikoina
jokainen heistä on varmaan
todennut, että elämä on an-
nettu elettaväksi ja on ollut
pakko jatkaa eteenpäin.

Martta siunataan läheis-
ten läsnä ollessa Kuhmois-
ten Papinsaareen samaan
hautaan puolisonsa Väinön
kanssa. Martta oli koko
elämänsä evakkotiellä. Sitä
hänen viimeinen leposijan-
sakin edustaa. Taivaan Isän
luona Martta on viimein
löytänyt rauhaisan kotinsa.

Kirjoittaja on Martan tytär
Marja-Leena Jyväskylästä

NIMIPÄIVÄT

20.2.Pe	Heli, Helinä, Heljä, Hely
21.2.La	Keijo
22.2.Su	Laskiais- sunnuntai, Tuulikki, Tuuli, Tuulia
23.2.Ma	Aslak
24.2.Ti	Laskiaistiistai, Matti, Matias
25.2.Ke	Tuija, Tuire
26.2.To	Nestori
27.2.Pe	Torsti
28.2.La	Kalevalan päivä, suomalaisen kulttuurin päivä Onni
1.3. Su	1. paastonajan sunnuntai, Alpo, Alvi, Alpi
2.3. Ma	Virve, Virva
3.3. Ti	Kauko
4.3. Ke	Ari, Arsi, Atro
5.3. To	Leila, Laila

Muistettavaa

Kalakurjet. Nikolain pilkit lau-
naita 28.2. klo 10-14 Yläneellä, Lo-
maan Sotainvalidien Veljesran-
nassa. HUOM. PAIKKA! Kahvi- ja
makkaratarjoilu. Osallistumismaksu
5 €. Ilmoittautumiset Sainille ja Mar-
tille: 050-362 8966.

Hiitolaisen ja kirjulaisten kevään
ensimmäinen tarinailta on tiistaina
24.2.2009 kello 17.00 Karjalatalon
Käkisalminsalissa (3. kerros), osoite
Käpyläänkuja 1, Helsinki. Vietämme
iltaa Kalevalaisissa tunnelmissa.
Asiantuntija tulee kertomaan meille
korujen käytöstä ja oikeanlaisesta
säilytyksestä sekä huollosta. Hän
tuo mukanaan jonkin verran Kaleva-
koruja ostettavaksi. Tervetuloa mu-
kaan myös kaukolalaiset.

Kalevalan ja karjalaisuuden päivä-
nä sunnuntaina 28.2.2009 vietämme
Hiitolaiset ry:n 55-vuotisjuhla-
kousta kahvikonsertin merkeissä.
Paikkana on Karjalatalon Laatokka-
sali (2. kerros), osoite Käpyläänkuja 1,
Helsinki. Tilaisuus alkaa kello 12:00
juhlakokouksella ja jatkuu 13:30 kah-
vikonsertin merkeissä. Pianotaitelija
Annamari Pelli soittaa pianoa. Ohjel-
massa mm. E.Melartin: Sydänmaan-
lammella ja C.Debussy: Pour les
Arpeges composés. Musiikin lisäksi

on tarjolla myös juhlahahvit. Olet sy-
dämellisesti tervetullut mukaan.

Lappeenrannan kurkijokelaiset.
Tervetuloa su. 1.3. klo 13 Salme
Hartikalle, Yhdyskatu 8 A

Loimaan Seudun Karjalaseuran
talvipäivän vieto Loimaan Kalikas-
sa Yläneellä sunnuntaina 8.3. klo klo
10-15. Pilkkikilpailujen lisäksi järvellä
on hyvät hiihtomahdollisuudet. Seura
tarjoaa pullakahvit ja kuumaa me-
hua. Makkaranpaistoa omin eväin.

Loimaan Seudun Karjalaseuran
TEATTERIMATKA Tampereen Työ-
väenteatteriin ”Herrasmieshuujarit”
17.4.2009 Sitovat ilmoittautumiset
15.3. mennessä Majalle puh. 040-
5824983 tai 7631995 myös ei-jä-
senet tervetuloa.

Kokouksia

Hiitolan Pitäjäseura ry:n kevätkokous

ti. 10.3.2009 klo 18 Tuomarink. 2 Pori. Käsitellään
sääntöjen määräämät asiat. Ilta jatkuu tarinailtana.
Tervetuloa Hallitus

Loimaan Seudun Karjalaseura ry KEVÄTKOKOUS

pidetään keskiviikkona 18.3.2009 klo 18 Loimaan seudun
Osuuspankin kokoustiloissa Väinämöisenkatu 8, Loimaa
Esillä sääntöjen määräämät asiat.
Tervetuloa Hallitus

Mellilän Karjalaiset ry

VUOSIKOKOUS

pidetään 8.3.2009 klo 14.00
Osuuspankin kokoustiloissa.
Käsitellään sääntömääräiset
asiat.

Hallitus

Yleisöltä

Kiitos

muistamisesta
3.2. johdosta.

Tellervo

Ilmi Kärävä kotikivellä syksyllä 2008

Juttusarjan 2. osa

Ympyrä sulkeutui - Paluu Kurkijoelle

Esikunnan keittiössä ja kanttiinissa

Esikunnassa oli isäni tuntema kapteeni, kalastaja Eemil Ovaska Lahdenpohjasta. Esikunnan päällikkönä oli majuri Martti Vanhatalo, jonka vaimo Lempi oli meidän lottien päällikkönä. Lempi tunnettiin siitä, että hänen lottapukunsa oli villakangasta, meillä muilla oli puuvillakangaiset kentäharmaat. Keittiöpäällikkönä oli lotta Anna Kokko. Kaikki lotat olivat mukavia, mutta Lempi Vanhatalo oli erityisen sydämellinen.

Kurkijoen maamiesopisto oli lakkautettu talvisodan alettua. Siksi emme enää koskaan pääsisi asumaan entiseen kotiimme. Isämme oli aikaisemmin ostanut Kurkijoen kirkonkylän alueelta maapalstan, jonne oli jo rakentanut aittarakennuksen tulevaa omenasatoa varten. Nyt ryssät olivat poistaneet rakennuksesta yhden seinän ja sen tilalle asentaneet sirkkelisahan. Käytyään valokuvaamassa entistä tonttiaan isä kertoi, että hänestä tulee sahanomistaja kunhan lunastaa tonttinsa takaisin valtiolta. Kun sota loppui, hän rakentaa tontille vielä asuintalonkin. Missä tahnassa maailmalla olemmekin, tulemme aina lomalle Kurkijoelle isän ja äidin kotiin. Tällaista ajateltiin silloin Kurkijoella.

Pian tapasin Ainon, joka oli saanut kansakoulun opettajien asunnot puhdistetuiksi. Hän asui tuossa talossa muutaman muun siivouslontan kanssa. Aino kävi usein luonani esikunnassa, hän oli käymässä myös silloin kun säveltäjä Ahti Sonnininen ilmestyi kanttiiniimme ja soitti Lisztin Rapsodian ja iki-ihanan Liebestraumin. Ihmettelin, mistä kanttiinini oli saatu piano.

Topi-veljenikin oli jonkin aikaa Kurkijoella. Tapasin hänet opiston saunalla, missä oli muutama venäläinen sotavanki Topin vahdittavana. Topi oli vasta 16-vuotias ja kooltaan pieni, josta syystä kai hänet lähetettiin pian takaisin Kuopioon. Tilalle vaihdettiin vähän rotevampi vanginvartija. Laina ja Sirkkakin pääsivät käymään Kurkijoella saatuaan lomaa Kemin saksalaisesta sotilas-sairaalarasta.

Pullanaamari

Viihdyin hyvin esikunnan keittiössä pullia paistamassa ja kanttiinissa tarjoilemassa korviketta ja pullia. Iltakahviin kuului jokaiselle

vain yksi pulla, ei enempää. Esikunnassa oli kekseliäs – ja hyvin mukava – luutnantti Eero Repo Parikkalasta. Hän valmisti itselleen paperista naamarin, jossa oli silmien ja suun kohdalla reiät. Juotuaan korvikkeensa ja syötyään ainoan pullansa hän kohta palasi kanttiininiin tämä naamari kasvoillaan ja muka tuntumattomaksi muuttuneena odotti saavansa toisen pullan. Tilanne oli niin hassu, että minun oli pakko antaa hänelle uusi pulla.

Eero Repo kuului niihin upseereihin, jotka kärsimättömästi odottivat pääsyä takaisin rintamalle. Toinen samanlainen oli vänrikki Toivo Tiainen Viipurista. Heidän kanssaan kävin muutaman kerran iltakävelyllä kansakoululla Ainoa tapaamassa. Me kaikki viihdyimme hyvin yhdessä. Eero oli suomenkielen maisteri ja Aino jo jonkinlainen kirjailijanalku. Toivo Tiainenkin osasi lukea. Eero pääsi ensimmäiseksi rintamalle, Aunukseen, josta sain kenttäpostikortteja. Näissä saattoi olla allekirjoituksena esimerkiksi Edmund Pullanaamari tai Eero Syväriläinen.

Ainollekin tuli lähtö rintamalle. Viimeisenä iltana ennen hänen lähtöään

*”Pohjoisen pitkät
kesäpäivät kypsyttivät
makeita mansikoita.”*

ihailimme verannaltamme vanhoja, jo lehtensä pudottaneita hopeapajuja ja kauniita kuutamomaisemaa Laikkalanlahdella. Sitten Aino lähti, hänkin Aunukseen, jossa joskus tapasi Eero Revonkin. Lopuksi lähtövuoroon tuli vänrikki

Toivo Tiainen, joka samalla oli saanut ylennyksen reservin luutnantiksi.

Lahdenpohjassa

Aika Kurkijoella kului nopeasti. Marraskuun seitsemäntenä 1941 Kurkijoen lohkon esikunta siirtyi Lahdenpohjaan, jossa ensimmäinen majoituspaikkamme oli Rauhan kasarmi. Muistini mukaan muutamme sieltä sitten Huuhannin kasarmille, jossa oli hyvin meluisaa. Samassa rakennuksessa oli nimittäin laivaston väkeä, joka juhli iltaisin, lauloi, huusi ja mekasti. Kutsuimme heitä merirosvoiksi.

Oloni Lahdenpohjassa päättyi aika pian, koska koulut taas alkoivat ja palasin Karjalasta Kuopioon istumaan koulun penkille veljeni Topin kanssa. Olin Karjalasta saanut todellisen piristysruiskeen, joten koulunkäynti sujui hyvin.

Toukokuun 1942 lopussa matkustimme Simoon. Isä oli ostanut puutarhamansikan taimia. Kuokimme ja kitkimme taas lisää maata kasvimaaksi ja hyvä mansikkamaa siitä syntyikin.

Jälleen Kurkijoelle

Elokuun loppupuolella 1942 isä lähetti minut Kurkijoelle poimimaan karviaisia ja mustaherukoita omista vanhoista pensaistamme. Kävelin maantietä pitkin kohti entistä kotiamme melkein iloisena ja onnellisena, mutta kun kotiportilla jalat olisivat tahtoneet kääntyä vanhalle pihallemme, sinne ei päässytäkään: talossa asui is-poikia (ilmasuojelu). Niinpä kävelin suoraan puutarhaan poimimaan omien pensaidemme marjoja.

Kylläpä karviaiset maistuvat makeilta!

Ehdin poimia ison määrän marjoja, kunnes yhtäkkiä joku vihelsi pilliin. Puutarhassa toimi joukko vapaaehtoisia sadonkorjuuleiriläisiä, jotka olivat tulleet Karjalankannakselle sadonkorjuuseen. Puukenkäinen tyttö tuli luokseni ja kysyi ivallisen näköisenä: ”Ketä te olette?” Korjasin hänen kielivirheensä toteamalla: ”Suomeksi kysytään, KU-KA te olette?” Kerroin sitten kuka olin ja miksi olin tullut. Tyttö tiedusteli, eikö tämä ollut valtion maata. Totiesin, että isäni oli toiminut maamiesopistossa lehtorina ja että hänen virka-asuntoonsa kuului tämä puutarhakin, jota me olimme lähtöömme saakka kitkeneet, kastelleet ja hoitaneet. Nyt kun koko kesänä ei ollut kitketty rikkaruohoja, rikkaruohot olivat kasvaneet pensaita korkeammiksi. Myöhemmin päivällä kävin leirin toimistossa varmistamassa, että sain poimia marjoja omista pensaistamme ja isän istuttamista omenapuista. Tämä luonnollisesti sopi.

Asuin Riekkalassa Varjuksen perheessä muutaman päivän ajan. Soutelin Laikkalanlahdella Iivoniemen Kokkokallioille asti ja uin Laatokan vedessä. Ihailin Kurkijoen kauneutta. Kurkijoellekin oli tullut saksalaisia sotajoukkoja. Venäläiset tiedustelukoneet etsivät metsistä saksalaisten teltoja ja aiheuttivat varsinkin öiseen aikaan ilmahälytyksiä.

Elokuun 27. päivänä 1942 läksin Sortavalaan Elsan ja Jaakon pelloille Karmalaan sadonkorjuuseen. Sirkka ja Topi olivat jo siellä. Kerran käväisin polkupyörällä ihailemassa Sortavalan seminaarin alueen kauniita

kukkaistutuksia kun en ollut siellä koskaan aikaisemmin käynyt. Sitten Topin ja minun pitikin jo matkustaa taas Kuopioon, kun koulut avaisivat ovensa syyskuun puolivälissä. Se oli viimeinen kouluvuoteni.

Ylioppilaaksi tulo ja työpaikka Harlun apteekissa

Keväällä 1943 kirjoitin Kuopiossa ylioppilaaksi. Kesäkuun 27. päivänä 1943 sain Kurkijoen lohkon esikunnan aikaiselta tuttavaltani Eero Revolta ystävällisen kortin:

”Gaudeamus! Koska Sinä olet ylioppilaaksi tullut ja elon ruusut juuri ihanaisesti Sinulle tuoksuvat. Siitäkin huolimatta että aika ei salli sulotuksuista ja muusta sellaisesta nauttia. Siitäkin huolimatta Gaudeamus! Sen voimme aina tehdä. Sydämessäni onnitellen minä hengessäni lähetän täältä Syvärin ruusuja, jotka puron partaalla heloittavat. Edmund P.:ri (=pullanaamari)”

Kesällä 1943 olin lottana Sortavalan sotasairaalaissa. Tämän jälkeen osallistuin sisareni Lainan kanssa Harlussa toimineen Töysän apteekin sivuapteekin hoitamiseen. Farmaseutiksi valmistuneelta Lainalta kysyttiin kesällä 1943, kiinnostaisiko häntä saman vuoden syyskuussa ryhtyä Harlun sivuapteekin hoitajaksi. Laina pyysi minut avukseen sivuapteekin käsikauppa-apulaiseksi. Muutimme Harluun syyskuun 1943 loppupuolella; jatkoin mielelläni työntekoa kauniissa Karjalassa, vaikka Harlu tuolloin oli Laatokan-Karjalan sotatoimialuetta. Talvisodan jälkeen Harlun entisiä asukkaita oli palannut kotitiloilleen jatkamaan keskeytynyttä maanviljelystä.

Jouluksi matkustin Kuopioon vanhempieni luokse. Aino-sisaremmen pistäytyi helmikuussa 1944 lomamatkallaan rintamalta ja myöhemmin äiti tuli meitä katsomaan Kuopiosta saakka. Sisaremmen Sirkkakin tuli käymään luonamme toukuussa. Rauhaisa tunnelma Harlussa muuttui yhtäkkiä sodaksi, kun venäläiset maataistelukoneet aloittivat aivan apteekin vieressä kulke-

van rautatien pommitukset. Aloimme valmistella lähtöä Harlusta, lähtöpäivämme oli elokuun 1944 puolellavälissä, jolloin matkustimme junalla Kuopioon. Ehdimme olla Harlussa melkein 11 kuukautta.

Simolaisia

Sota jatkui edelleen. Lottakomennusten ja apteekki-tehtävien tehtävien jälkeen olin taas kerran palannut Simoon. Simossakin tapahtui monia mieleen painuneita asioita.

Naapurimme Konstu Marttilan pikkupojat olivat hyvin kiinnostuneita puuhistamme. Kaikki kolme poikaa, Paavo, Matti ja Hannu, tulivat joka aamu istumaan keittiömme pitkälle penkille. He eivät puhuneet mitään, vaan vain katselivat meitä. Vihdoin eräänä aamuna vanhin poika Paavo, istuttuaan

”Milloinka sinä Ilmi rupiat taas hamphaita pesemhään?”

jälleen kauan keittiössämme, uskalsi kysyä: ”Milloinka sinä Ilmi rupiat taas hamphaita pesemhään?” Tämä oli siis se ihme, jota he joka aamu tulivat katsomaan! Koska talossa ei ollut erillistä kylpyhuonetta, hampaat pestiin tavallisesti keittiössä, jossa hampaiden pesu- ja huuhtelu purskautettiin likavesisankoon. Lämpiminä kesäaamuina ja -iltoina hampaat pestiin ulkona talon rappusilla. Pojat eivät olleet varmaan koskaan nähneet sellaista puuhaa: simolaisillahan oli jo nuorina tekohampaat.

Simossa oli muutamia erikoisia henkilöitä kuten seppä Juuso Kuokkanen eli Kuokkasen Jussi. Hän ei ollut alun perin simolainen, vaan oli tullut 1900-luvun alussa Nurmeksesta. Jussi toimi Simonkylän seppänä vuoteen 1958 asti. 1900–1910-luvun kieppeissä hän käväisi Amerikassa. Hän ei osannut lukea, kirjoittaa eikä laskea, joten näissä tehtävissä hän tarvitsi toisten apua. Hän oli taitava puuseppä ja teki muun muassa rukkeja, mutta piti taitonsa salaisina.

Oman kauniin talonsa hän oli rakentanut lumpeita kasvavan lammen tuntumaan, sitä kutsuttiin Kuokkasen lammeksi. Meillä Pahnilasassa oli pirtissä vanha mukava keinutuoli, joka eräänä päivänä hajosi. Isä pyysi meitä viemään sen korjattavaksi Kuokkasen Juusolle. Kun Jussi näki tuolin, hän sanoi halveksuen: ”Tehthaan te-kua! Viekää se lampheen, sinne se joutuu Heikkilän Ansukin!” Jussi oli jostakin syystä sydämistynyt naapurimme Ansuun. No, ei lamppeen joutunut keinutuoli sen enempää kuin Ansukaan. Ansu kuoli aikanaan luonnollisesti vanhuuteen ja keinutuoli seisoo jonkun toisen korjaamana Pahnilan pirtissä vielä tänäkin päivänä.

jatkuu...

Veli Räsänen saha.

Vampulan kunnantalo. Kuva on otettu huhtikuussa 2008. Rakennus on valmistunut v. 1951.

Vampulan kunnanhallitus v. 1996. edessä keskellä puheenjohtaja Kari Kojo.

Vaihtelevaa Vampulassa

Kurkijokelaisia kunnalliselämässä

Vuoden 2008 viimeisessä numerossa alkanut artikkelisarja käsittelee kurkijokelaisten osuutta sijoituskuntiensa kunnalliselämässä vuosina 1947-2008.

Vaihtelevaksi kuvasi Vampulan kunnalliselämää pitkäaikaisin karjalainen Vampulan kunnallinen vaikuttaja Kari Kojo, viiden valtuustokauden ja kunnanhallituksen entisen puheenjohtajan ominaisuudessa.

Erkki Poutanen puolestaan totesi, että karjalaiset ovat osallistuneet erittäin aktiivisesti Vampulan kunnalliselämään aina 1947 pidetyistä kunnallisvaaleista lähtien. Näihin vaaleihin karjalaiset osallistuivat omalla listallaan, mutta jo seuraavissa kunnallisvaaleissa vuonna 1950 karjalaiset olivat mukana eri puolueiden listoilla.

Juuri ennen 1950-luvun

alkua Vampulan väkiluku oli korkeimmillaan, hieman yli 4 000 henkeä. Karjalaisia siirtolaisia oli kunnassa yli 600 henkeä. Vuoden 1947 vaaleissa karjalaiset saivat 15-jäseniseen valtuustoon kaksi edustajaa, Johannes Heikinmaan ja Arvi Karppisen. Sen jälkeen karjalaisten valtuutettujen lukumäärä on vaihdellut yleensä kahdesta kolmeen. Myös kunnanhallituksessa on ollut karjalaisia edustajia paria 1900-luvun vaalikautta lukuun ottamatta. Kaksi kurkijokelaista on yltänyt aina hallituksen puheenjohtajaksi asti.

Vampulan kunta erosi itsenäiseksi kunnaksi emokunta Huittisista vuonna

Pekka Ijäs.

1867. Kunnan itsenäisyys päättyi viime vuoden lopussa kunnan liittyessä takaisin entiseen emokuntaansa. Vampulan väkiluku on huippuvuosista lähtien vähentynyt pikkuhiljaa niin, että se oli viime vuoden lopussa 1682 henkeä.

Ylä- ja alamäkeä

Ei nyt ihan vuoristorataa, mutta kuitenkin ylä- ja alamäkeä on Vampulan kunnan kehitys ollut, sekä taloudellisten resurssien, että niiden antamien raamien ja mahdollisuuksien mukaan. Nyt, Vampulan liittyessä Huittisiin oli taloudellinen tilanne melko hyvä, joten

Ritva Vainio, isä Pekka Ijäs.

oli tarjolla vähän ”myötä-jäisiäkin”.

- Teollistamisesta etsittiin aikanaan myös apua. Kunta rakennutti mm. teollisuushallin valuuttalainojen turvin. Tässä hommassa kunnalle tuli melkoisesti ”takkiin”. Likviditeetin varmistamiseksi jouduttiin eräässä vaiheessa mm. kiinnittämään kunnantalo uusien lainojen vakuudeksi. Vuosien mittaan kunta on vaihtanut maita, myynyt metsiä, myös pohjineen, ostanut osakehuoneistoja ja muita kiinteistöjä ja perustanut erääseen tällaiseen lasten päiväkodin, saneerannut ja laajentanut koulutoimen ja kirjaston tiloja ja niin edel-

leen. Kaikesta huolimatta on menty eteenpäin ja kehitetty palvelutaso tyydyttäväksi. Kaikessa tässä työssä me karjalaiset olemme tehneet sopuisaa yhteistyötä, kertoi Kari Kojo.

Hän, jos kuka tietää, missä on kunnassa menty, sillä Kari on ollut kunnallisessa päätöksenteossa mukana vuodesta 1969 lähtien, jolloin hänet yrittäjänä valittiin teollistamistoimikuntaan. Sen jälkeen seurasi lautakuntapaikkoja eri lautakunnissa. Kunnanvaltuustoon hänet valittiin ensi kerran vuoden 1980 vaaleissa. Pitkä valtuustokausi alkoi siis vuoden 1981 alusta. Se toi mukanaan vuosien mittaan eri lautakuntien puheenjohtajuuksia, kunnanhallituksen jäsenyyden sekä kunnanhallituksen puheenjohtajuuden vuonna 1993.

- Työtä tässä on ainakin riittänyt, koska luottamus-hommat on tehtävä oman työn, yritystoiminnan ja karjatalousvaltaisen maanviljelyksen ohessa. Vaimoni Anja, jolle kiitos ymmärtämyksestä, totesikin joskus kunnanhallituksen puheenjohtajakaudellani, että kotona käyn vain paitaa vaihtamassa, tuumi Kari Kojo.

Jatkuvuutta ja vaihtuvuutta

Karjalaisten edustuksessa

Vampulan kunnallishallinnossa on 60 vuoden aikana ollut sekä jatkuvuutta, että vaihtuvuutta. Kari Kojo sekä toisen sukupolven karjalainen Kaarina Leppämäki olivat valtuustossa viisi vaalikautta. Neljään vaalikauteen ylti ensi kertaa jo vuoden 1947 vaaleissa valittu Arvi Karppinen. Kolme vaalikautta ovat olleet mukana vuonna myös 1947 ensi kertaa valittu Johannes Heikinmaa ja v. 1960 valittu Vilho Kylliäinen. Kahden vaalikauden valtuutettuja ovat olleet Antti Kylliäinen, Pekka Ijäs ja Aarne Tolkki. Yhden vaalikauden valtuutettuja ovat olleet Pekka Laukkanen, Jouko Sihvonen, Leo Vehviläinen sekä toisen sukupolven karjalaiset Ritva Vainio, Matti Lunden ja Jari Mäenpää.

Kunnanhallituksen jäseninä eri pituisia toimikausia ovat olleet Johannes Heikinmaa, Uuno Varjus, Sirkka Heinonen, Toivo Arola, Jari Mäenpää sekä myös puheenjohtajina toimineet Aarne Tolkki ja Kari Kojo.

- Näin se on päättynyt tämä Vampulan itsenäisyys. Se, johon me kurkijokelaisetkin olimme jo hyvin totuneet. Nyt yritetään uusin eväin eteenpäin, sanoi Kari Kojo, myös Huittisten uuteen kaupunginvaltuustoon valittu.

Arvi Heinonen

Kalastus on Kari Kojon harrastus, metsästyksen lisäksi.

Kari ja Anja Kojo Parikkalassa Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä.

Jatkoa sivulta 1

titarvepalstoja oli tietenkin asumusten vierillä. Hiitolan rajan tienoilla näimme vähän maataloudellista toimeliaisuutta. Yhdessä suurrehossa entisen kolhoosin navetassa pidettiin sisällä vielä karjaa. Mistä rehu tuli ja ketkä yrityksen omistivat, ei ole tietoa. Tietävästi nuorta karjaa oli jossain vielä laitumella, liekö ollut Kuuppalan Torikassa.

Kurkijoen kolhoosin murheellinen loppu ei liene ollut väärän lähialuetukipäätöksen tai alueen asukkaiden syytä. Neuvostoliiton hajoamisen jälkeenkin Venäjän hallinto oli keskitetty edelleen Moskovaan. Virkamieskuntaa ja kolhoosien johtoa vaihdettiin jopa muutaman vuoden välein. Tuotannollisia pää-

töksiä tehtiin keskitetysti jo Neuvostoliiton ja edelleen Venäjän hallinnon aikana tuntematta alueen edellytyksiä. Oloihin sopimattomia lajikkeita ja jopa kokonaan vääriä kasvilajeja määrättiin kolhooseissa viljeltäväksi. Avo-ojitetuille pelloille eivät sopineet eteläisten laajojen arojen koneet. Salaojituksen merkitystä ei täysin ymmärretty. Ne pellot, jotka virolainen salaojitusryhmä ojitti suomalaisten aloitteesta, ainakin Pohjiin ja Saviin kylissä, ovat päällisin puolin edelleen kuivatuksellisesti kunnossa.

Kurkijokelaisen myöhemmässä numerossa tehdään kirjoitussarjan kolmannessa artikkelissa vertailuja ja päätelmiä mm. lähialuerahojen käyttämisestä Kurkijoella ja muualla Kannaksella.

Matti Kyytisen talo laaksosta päin, Pekka Kyytisen ehkä 1930-luvulla kuvaamana.

Muusin hunttaus

Hirven metsästys Kanadassa 12.10.- 2.11.1999

Heimo Kännistä ja Matti Heinosta rupesi hirvittämään syksyllä vuonna 1999. Lähdimme meiltä klo.7.30 A.M. Haimme pienen peräkärryn Känniseltä, joimme kahvit ja lähdimme tien päälle heiltä klo. 9.15. Klo. 1.30 olimme tie # 190:lla. New Yorkin osavaltiossa ja klo. 4 olimme Kanadan puolella. Ajoimme isojen järvien välitse Michiganin osavaltioon ja sieltä Sault Saint Marien kaupungin läpi ja klo. 2.45 olimme taas Kanadan puolella.

Söimme aamiaista Marathoningin kylässä klo. 6 aamulla. Nipiconin kylässä olimme klo.10.30. Kävimme D.N.R. ssa. (Luonnonvarojen toimistossa), josta ostimme karttoja. Kävimme myös ruokatavaraostoksilla. Yhteinen tuttumme Rva. Hilka Hautala tarjosi meille lounaan. Minun metsurittuttavani Aarne Mäkinen poikkesi myös meitä tervehtimässä. Hän tarjoutui vuokraamaan vuorilla olevaa kämppeänsä meille hintaan 200.00 Kanadan dollaria per viikko.

Ajoimme sitten tuttavamme Esko Kankaan kesämökille Eagle-järven rantaan. Sinne oli matkaa 50 mailia tie # 17 pitkin ja tietä #527 pohjoiseen. Eskon tienhaarasta on viellä 25 mailia tielle # 811 ja siitä edelleen 20 Mailia Hollinshead tienhaaraan ja 10 mailia Hollinshead Outfitter:ille (eräretkien järjestäjä). Hirven kaatoluvat maksoivat US \$ 295.00./ kpl. ja saimme sellaisen kumpikin. Lisäksi meidän piti maksaa Outfitter:ille US \$ 1000.00. Majoituiimme kamiinalla lämmitettävään kämpppään.

Klo. 4.30 aamulla olimme valmiit metsästämään. Metsästelimme iltaan asti, päivällä kävimme tervehti-

mässä Eskoa ja hänen eräveikkoaan Reino Torikkaa. Reino oli äskettäin jäänyt leskeksi. Heimolla ja minulla oli uros-, ja naaras-kaatoluvat. Esko ja Reino olivat saaneet vain vasikka-luvat ja päätimme näin ollen metsästää yhdessä, eli hirvi kuin hirvi nurin.

Ensimmäinen viikko oli melko lämmin, vettä satoi ja välillä räntää. Pari yötä nukuimme Eskon kämpällä. Yhtenä iltana Esko tarjosi meille erittäin maukkaan siikaillallisen. Minulla oli kurkku kipeä ja nuha sen ensimmäisen viikon ajan. Kerran iso naaras hirvi säntäsi edessämme tien yli ja yritin sitä jäljittää - turhaan kyllä. Ajelimme usein edestakaisin näillä tosi huonokuntoisilla ja kuoppaisilla teillä.

Hollinshead tienhaarasta länteen 11 mailia on paikka jossa olin 7 vuotta aiemmin ampunut ison uroshirven. Kulutimme paljon aikaa sielläkin, vaan turhaan. Sitteen satoi pari tuumaa lunta. Se innosti kovasti ja tutkimme innokkaasti metsiä, toivoen löytävämme vereksiä jälkiä - vaan eipä löytynyt. Eikä niitä olleet Esko ja Reinokaan nähnyt yhtään.

Kerran lähellä Eskon kämpppää meidät pysäyttivät "punatakit", ratsupoliisi Kingin näköiset riistanvalvojat. Jeepillä he olivat liikkeellä ja tarkastivat meidän kulkuneuvon sekä ampumaseet. Vaan ei meillä ollut mitään luvatonta kyydissä eivätkä pyssyt olleet ladatut. Mukavia miehiä he olivat, antoivat paljon uutta tietoutta metsästyslaeista ja tunsivat Eskonkin

Luantaina lokak. 23 oli aamulla herätessämme kova myrsky, pyrytti lunta, vettä ja räntää. Varroimme ilmojen tyyntymistä sen aamun, emmekä lähteneet

mihinkään kämpältä. Ilta-päivällä metsästelimme siinä lähettyvillä.

Hollinshead - järven alajuoksulla on leveä joki, jossa on isoja lampia ja joita pienet kosken tapaiset erottelevat. Tiesin yhden hirviporukan ampuneen siellä monta hirveä. Siinä rannalla oli Outfitterin kanootti, otin lainaksi sen ja aloin soudella lampia ylöspäin, tarkkaillen rantoja kivääri sylissä, jospa siellä vaikka hirviä näkyisi. Matkan teko oli helppoa ja rauhallista, maisemat kau- niita ja hyvä näkyvyys.

Minulla ei ollut paljonkaan aikaisempaa kokemusta kanootin käytössä. Nyt sain sitä, sillä yhtäkkiä tuli raju tuulen puuska ja silmän räpäyksessä oli kanootti nurin ja tilanne oli muuttunut. Kivääri oli järven pohjassa, mutta sitä en joutanut paljon edes ajattelemaan. Elämästä ja kuolemasta kamppailin. Tavoitin kanootin ennenkuin tuuli vei sen tavoittamattomiin. Uida en voinut, sillä minulla oli päällä aluspaita, lämmin paita, villapaita ja metsästys takki, jaloissa nokian kumisaappaat joissa paksu villasukka, säämiskä ja paksu villahuopa.

En uskaltanut kääntää kanoottia oikeinpäin peläten uutta uppoavan, enkä usko että olisin pystynyt siihen ki-puamaan vaikka olisin yrittänyt. Eipä siinä muuta sit- ten kuin roikuin kumollaan olevasta kanootista, yrittäen pitää suutani veden pinnan yläpuolella. Oli raskasta hengittää. Puolisen tuntia sitä kesti, sitten kevyt tuuli puski minut ja kanootin rantaan. Taisin siinä vähän naurahda, kun tunsin järven pohjakivet jalkojeni alla, ja tajusin että vielä on mahdollisuus elää.

Siinä vedessä ollessa tuli aika ajoin hyökyinä mieleen

perhe ja kaikki tekemättä jääneet työt ja lasten tulevaisuuden näkemättä jääminen. Mutta uskokaa tai alkää niin ennen kaikkea **minua hävetti** - vaikka kuolema-raapi persettä. Olin nimittäin pitänyt itseäni jotenkin normaali-järjellä varustettuna miehenä ja nyt minulle selvisi että olin ollut tyhmä, melkein idiootti. Lähtä nyt tuntemattomalla kanootilla soutelemaan, tuntemattomille vesille yksin, paikkaan jossa ei ole ketään muita ihmisiä lähimainkaan. Ja vielä talvipakkasella, kun järvi on jääriteellä. Silloin täytyy olla melkolailla vähäjärkkinen tai sitten "ultra optimisti".

Siinä rannalla, mistä kanootin otin, oli valittavana 2 pelastusliiviä. Muistan ajatelleeni vesille lähtiessäni että, eivät ne kuitenkaan sovi ja jätin hölmö ne siihen. Siinä uiskennellessa kerta- sin monet kerrat VANGIN LAULUN viime säettä, lisäten kuitenkin aina perään että, MUTTA EI VIELÄ. Olin pahasti kohmeessa kun kapusin rannalle, vedin kanootin maihin, kaasun siitä ja saappaista veden pois, tein vähän kyykkyhyppyä, että saisin veren kiertämään, ja arvioin selviytymismahdollisuuksiani.

Yritin etsiä airoja, vaan en päässyt mihinkään siinä ryteikössä. Etsin sitten yhden paksun oksan pätjän ja nousin kanoottiin ja löysin toisen airoista, jonka tuuli oli työntänyt eräaseen poukamaan ja lähdin soutelemaan lampien poikki sinne mistä olin tullutkin. Tullessa oli yksi paha koskipaikka, jota todella pelkäsin, vaan se meni "nappiin", taisin taas vähän naurahda. Sit- ten ei ollut kuin pari sataa metriä rantaan, josta lähdin tälle onnettomalle retkelle.

Pääsin rannan tuntumaan ja sitten alkoi hurja ponnistelu. Nousin rannalle, pahasti jäykkänä, käänsin jopa kanootinkin nurin siihen paikkaan, josta sen olin ottanut ja suuntasin katseeni polulle ja mäelle jota minun olisi pitänyt lähtä kapua-

maan. Mutta liikkuminen ei ollut helppoa ja luulin jäätyväni siihen rannalle. Rupesin karjumaan täysin rinnoin, huusin minkä kurkusta lähti, oikein vihaisesti. Uskon sen auttaneen koska huomasin pystyväni liikkumaan. Usein levähtäen pääsin mäen laelle sitten alkoi alamäki joka oli helpompi ja jatkoin matkaa edelleen karjuen sen kuin jaksoin.

Jonkun matkaa edettyäni tuli Heimo vastaan, hän oli kuullut karjuntani ja tuli apuun. Onnekseni hän ei ollut samoillut mihinkään kovin kauaksi. Heimo kysyi "Missä sinun kiväärisi on?" Meressä - sanon. Heimo auttoi auttoi minut istumaan ja ajoi kämpälle. Onneksi kaminassa oli viellä tuli. Heimon avulla riisuuduin ja menin seisomaan kaminan taakse nurkkaan. Heimo tarjosi minulle kuumia juomia ja vähitellen lakkasin täriseästä. Panin kuivia vaatteita päälle ja nukuin hetken. Elämä jatkui.

Olen sitä mieltä, että kanootin vaaroista pitäisi puhua enemmän, ja etenkin sellaisten kanoottien jossa minä olin. Käyttö pitäisi rajoittaa kesäksi. Ne ovat hirveen vaarallisia. Sielläkin missä ennen asuimme on siinä lähellä "Brian's pond" -niminen pieni lampi. Muutama vuosi sitten siihen hukkui kolme 17 vuotista tyttöä. Olivat ottaneet kanootin ja lähteneet soutelemaan. Eivät raukat osanneet uida, kanootti meni nurin ja "good bye."

Loppuajan metsästelinkin Eskolta lainaamani kiväärin kera. Sitten retken järjestäjä Hollinshead Outfitter sulki kämpän ja lähti pois, ja me myös. Menimme Mäkisen metsästysmaille, minulle ne olivat jo entuudestaan tutut. Siellä oli kyllä paljon hirven sorkan jälkiä ja son- taa, mutta emme vain niiden tekijöitä nähneet. Nukuin 4 yötä pienessä teltassani metsässä. Vasta viimeisenä iltana sain Mäkiseltä kuulla, että hänen poikansa Tapio oli ampunut siinä aivan lä-

hellä käyttäyspaikkaani hirveä 8 kertaa ja Tapio viellä kerran. Sellainen pauke oli kai karkoittanut hirvet siitä lähimailta. Turha siinä oli näin ollen kyttäillä.

Päätimme Heimon kanssa lopettaa hirven metsästyksen tältä vuodelta. Keräsimme kampeemme ja ajoimme Mäkiselle. Saimme siellä peseytyä. Hyvästelimme ja kiittelimme Mäki-set heidän vieraanvaraisuudestaan ja aloitimme sen jälkeen kotimatkan. Poikkesimme viellä Hilka - rouvan luona, ostimme häneltä savustettuja siikoja ja lohia. Hilalla on hyvä kalasavustamo ja hän myy savukalaa työksensä. Hänellä on siinä tontilla myös mielenkiintoinen Ametistilouhos.

Kotimatka oli rankka. Lake Superiorin paikkeilla oli kova puuskittainen tuuli. Michiganissa alkoi sataa ja tuulla kovasti. Vettä tuli ajoittain oikein rankasti. Hilkan pihalta Kännisen pihalla on 1342 mailia. Tällä kertaa meillä meni siihen 28 tuntia. Känniseltä meille tullessa oli myös kova myrsky ja vesisade joka jatkui koko illan. Tämä oli muistaakseni Heimon ja minun viides Kanadaan tekemä hirvenkaatoretissu. Kohtalon ivaa oli se, että Nipighon kohdalla # tie 17 vieressä seisoi iso naarashirvi.

Jälki-ajatuksia: Vielä pitää antaa SUURKIITOS HEIMOLLE, kun hän piti minusta hyvää huolta, sen uintiretkeni jälkeen. Hän sanoi minun olleen ihan musta naamaltani kun hän minut sieltä tullessani tapasi. Kiitos myös kaikille niille pekoniisivuille, käristemakkaroille, rasvaisille kinkuille ja eteenkin Poterhouse steak:eille, jotka ovat minua lihottaneet ja antaneet sen tarpeellisen suoja kerroksen, niin että en jäänyt sinne järveen.

Toivon myös että edes yksi tämän tarinan lukia oppisi tästä jotain, eikä panisi henkeään tarpeettomasti vaaraan kanootin kanssa.

Masa

Evakkoon lähtö 5.9.1944

Elvi Miikkulainen muistelee

Olin 15-vuotias, kun jouduin lähtemään evakkoon lehmien kuljettajana ja ajajana Parikkalan suuntaan. Vastuullani olivat omat, Pekka-sedän ja naapurin Jääskeläisten lehmät. Ennen lähtöä olin isän kanssa leikkaamassa lehmien karvaan saksilla isoisäni nimen ja muut tarpeelliset tiedot: ”Antti Miikkulainen synt. 3.7.1867 Elisenvaara. Määräasema Muhos.” Lehmien kaulassa oli myös vanerilapuissa samat tiedot.

Kuljetusryhmässäni olivat Helena Miikkulainen 53 vuotta, Aino Lukka 40 vuotta, Sinikka Paturi 18 vuotta ja minä, Elvi Miikkulainen 15 vuotta. Hevosmiehenä oli vanha mies Pekko Liekari. Evakuointipäällikkönä oli Juho Tukia ja kyläpäällikkönä Kalle Liekari Elisenvaarasta.

Rintamalle oli menossa sotilaita, jotka huusivat kuorma-auton lavalta: - Joko hymy hyytyy? Vastasim-

me, että ei vielä.

Lehmälaumaa ajettiin ensin Parikkalaan 22 kilometriä, täällä yövyimme ja saimme ruokaa. Muistan, että sain olla yötä perheessä ja nukkua kahden lakanan välissä. Aamulla kun menin lypsämään, niin minun ja Jääskeläisen lehmä ei löydykään mistään. Meille tultiin kertomaan, että karanneita lehmäiä ollaan ajamassa takaisin, joukossa oli musta Jääskeläisten lehmä, ja muut niitä minun karkulaisia.

Lypsin lehmät, myin maidot, tiskasin lypsyastiat ja saimme kaikki ruokaa. Eräs Pekko-sedän lehmä oli niin tiukka lypsettävä, etten saanut sitä lypsettyä, silloin toisiin Helena-täti pelasti tilanteen.

Matkaa jatkettiin sitten Putikon suuntaan yli 10 kilometriä, siellä lehmät lastattiin proomuuihin. Ja jälleen minun lehmäni ei löydykään mistään, ne oli-

vat lähteneet omille teilleen. Muut karjankuljettajat eivät antaneet minun jäädä etsimään, vaan minun oli jätettävä lehmät. Vähäiset tavaran kulkivat hevosmiehen kyydissä.

Kun lastasimme lehmäiä proomuuihin, karjalauma oli kasvanut jo monisatapäiseksi. Jokaiseen proomuun lastattiin 100 lehmää ja kannelle hevosmiehet kärryineen. Minä ja Paturin Sinikka lähdimme seikkailemaan lähellä olevaan kauppaan. Kun tulimme rantaan, meidän proomu oli kaukana ankkuroituna odottamassa, että neljä proomua saataisiin lähtökuntoon. Lauloimme Sinikan kanssa paperikengät jalassa ”Saimaan rannalla ruikuttaa”.

Meidät vietiin veneellä omaan proomuun, nyt matka jatkui Saimaata pitkin ohi Savonlinnan Rantasalmelle hinaajan vetämänä. Kun proomun pienessä hytissä Sinikan kanssa nauroimme,

toisiin Helena-täti sanoi: el-kää tytöt naurako ei tiije mil hetkel myö ollaa tuol ahvenie valtakunnas.

Olin silloin unissakävelijä, ja kävin nukkumaan Helena-tädin viereen, että en pääsisi unissa liikkeelle. Muistan, kuinka heräsin siihen, että Helena-täti pitää kädestä kiinni, hytin vahtimies tuijottaa ja sanoo käy nukkumaan, elä lähe mihinkään. Emme Sinikan kanssa nähneet Savonlinnan valoja, yö meni nukkuissa.

Rantasalmella lehmät otettiin proomusta pois. Nyt alkoi 10 kilometrin ajo Kolontaipaleelle, jossa lehmät lastattiin junaan. Härkävaunussa junan jyskytyksessä kirjoitin kortin Muhokseen, jossa meidän kotijoukko oli. Laitoin kortin postiin Jyväskylältä ja kerroin, että lehmät ovat omilla teillään ja kadonneet. Ajattelin, että onhan niillä kuitenkin osoitteet karvassa ja kaulassa.

Seuraava kohde oli Ylis-

Eräs lehmä oli niin tiukka lypsettävä, etten saanut sitä lypsettyä, mutta Helena-täti pelasti tilanteen.

taro. Kun saavuimme Ylistaroon, lehmät otettiin junasta pois ja vietiin kiinni puomeihin ja puihin, joista Ylistaron isännät niitä hakivat omiin navettoihinsa.

Täällä majoituimme, en muista oliko joku työväentalo kyseessä, saimme ruokaa ja nukuimme lattioilla ilman patjoja. Porukka oli hajaantunut.

Meille tultiin sitten sanoamaan, että asemalla on pitkä juna ja vaunut täynnä karanneita lehmäiä. Ryntäsin asemalle ja pian löysin oman Leila-nimisen lehmän, se laitettiin siltaa myöten ulos vaunusta. Miehet totesivat, että tämä lehmä on niin reipas, ettei varmaan tule ensikertaa vaunusta ulos. Kerroin, että talvisodan lähdössä tämä lehmä joutui Kemiin, josta äiti haki sen kotiin Karjalaan. Vein lehmän puomiin kiinni, ostin heinää ja annoin vettä. Hoidin sitä niin kauan, kunnes isännät hakivat sen kotiinsa. Nyt laitoin kotijoukoille kortin, että olen löytänyt Leilan.

Itse olin nyt valmis lähtemään Muhokselle, mutta en meinannut sada matka-

lippua, sanoivat että jos sieltäkin joutuu evakkoon. Kun pääsin Ouluun, olivat kaikki kahvipaikat ja asema täynnä pohjoisesta tulevia mummoja pitkäpiiput huulilla. Vasta aamulla pääsin jatkamaan matkaa Muhokselle.

Lypsyämpäri kädessä ja paperikengät jalassa, rautatietä pitkin osasin hyvin kanttorilaan, jossa kotijoukko oli. Nyt oli yllätys odottamassa, lehmät olivat jo täällä. Ne oli lähetetty härkävaunussa ilman hoitajaa, karvoissa olevan osoitteen mukaan Muhokselle. Lehmät oli laitettu junaan Joroisilta, mukana oli yksi Kuosan lehmä. Lopulta kaikki lehmät löytyivät, hiekokin ja Leila Ylistarosta. Minun matkani kesti kaksi viikkoa.

Muhoksen asemalta oli kanttorisedälle ilmoitettu, että tulkaa hakemaan, on vaunulastillinen lehmäiä. En tiedä, olivatko kotijoukot saaneet sitä ennen minulta tiedon lehmien katoamisesta.

Toisiin tyttö

Keskellä takana Leila kello kaulassa. Kuva otettu ennen talvisotaa. Leila oli kuvan yhdeksästä lehmästä ainoa, joka oli mukana vielä toisella evakkoreissulla.

Kalevalan ja karjalaisuuden päivää juhlitaan Helsingissä ja Jyväskylässä

Kalevalan ja karjalaisuuden päivän juhlaa vietetään Jyväskylässä 28.2.2009 klo 14-17. Karjalan Liiton varapuheenjohtaja Marjo Matikainen-Kallström pitää juhlapuheen ja keskisuomalaiset lausuntataiteilijat Jaana Polamo ja Maija Piitulainen esiintyvät. Musiikista vastaavat Ikääntyvien yliopiston seniorikuoro ja Jyväskylän Viipuriseuran trio. Ohjelmassa on myös voimisteluesitys ja tanhuja.

Juhlapaikkana on Jyväskylän ammattikorkeakoulun kamarimusiikkisali, Pitkäkatu 18-22.

Tilaisuuteen on vapaa pääsy.

Tilaisuuden järjestävät Karjalan Liitto, Karjalaisseurojen Keski-Suomen piiri ja Jyväskylän Kalevalaiset Naiset.

Helsingin Karjalatalolla 28.2.2009 koko perheen toiminnallinen tapahtuma.

Klo 12 kansanmusiikkikonsertti koko perheelle.

Klo 12.45-14.45 työpajat lapsille: kantelepaja, piirileikkipaja, villatyöpaja.

Klo 13.30 Juhlasalissa Kalevalan ja karjalaisuuden päivän juhla, ohjelmaa esittävät mm. Chorus sine nomine, Kansanmusiikkiopiston oppilaat, Karjalainen näyttämö.

Tilaisuuteen on vapaa pääsy.

Eskon puumerkki

Sanomalehti

Kurkijokelainen

järjestää taas suosittua

lukijamatkan

Kurkijoelle 4.-7. kesäkuuta 2009

Alustavaa tietoa lukijamatkasta, lopullinen matkaohjelma valmistuu maaliskuun aikana.

Matkan hinta hotellimajoituksella kahdenhengen huoneessa **270** eur/hlö.

Yksityisesti perhemajoituksessa majoittuvilta viisumihankkimiskustannukset + kuljetus maksaa **135** eur/hlö.

Yksityisesti perhemajoituksessa majoittuvilta, joilla on viisumi voimassa, pelkän kuljetuksen hinta on **90** eur.

Kuljetuskustannuksiin sisältyy bussilla tehtävät kierrokset Kurkijoella, mahdollisuuksien mukaan vierailu läheisille kotikylille sekä toisena päivänä yhteinen kiertopäivä ympäri Kurkijokea.

Viisumihankintaa varten jokaisen pitää täyttää viisumianomuskaavake ja liittää mukaan 1 kpl passikuvaa (voi olla mustavalko-, tai värikuva), sekä kopio voimassaolevan passin kuvasivusta.

Passin tulee olla voimassa vähintään 6 kk matkan jälkeen.

Vastuullisena matkanjärjestäjänä toimii Matka-Niinimäki Oripäästä.

Viisumianomuskaavakkeen saa tulostettua Matka Niinimäen kotisivuilta:

www.matka-niinimaki.fi

Ilmoittautumiset Matka-Niinimäki
puhelimitse 02-4865 880 tai 0500-531905
tai sähköpostitse: ossi@matka-niinimaki.fi

Tule mukaan

Toimituksen tuolilta

Istun ensimmäisiä tunteja Kurkijokelaisen toimituksen tietokoneen ääressä opettelemassa toimitussihteerin tehtäviä. Paljon on opeteltavaa ja tutustuttavaa, mutta mielenkiintoinen työ on edessäni.

Kuka siis olen ja miten tieni on tänne johtanut?

Olen Helena Sulavuori, viisikymppinen, Mellilässä asuva uusi loimaanseutulaisten. Reilun vuoden olemme mieheni kanssa viihtyneet Mellilässä metsän keskellä, kuten leikkisästi toteamme. Metsäkin toki sieltä löytyy, vaikka laajat peltoaukeat hallitsevatkin maisemaa.

Kotoisin olen Etelä-Karjalasta, Ruokolahdelta, kaikille tutuksi tulleesta "leijonapitäjästä". Synnyin siellä Jääskenen evakon lapsena, joten äitini kertomuksista tutuiksi olivat tulleet Elisenvaaran asema ja evakkomatkan koettelemukset, uudelleen paluu ja

Kurkijokelaisen uusi toimitussihteeriksi Helena Sulavuori

lopullinen lähtö. Ruokolahdella asuin parikymmentä vuotta, sitten elämä vei ympäri Suomen maata. Asuinseutuina tutuiksi ovat tulleet Häme, Uusimaa, Itä-Uusimaa, Kymenlaakso, Lappi ja Varsinais-Suomi. Matkan varrella on kertynyt elämäkokemusta ja työkokemusta erilaisissa tehtävissä, mutta mie ja sie ovat vapaammasa keskustelussa puheessa säilyneet.

Toistakymmentä vuotta toimin Perheniemen opistossa kurssisihteerinä. Kansanopistohan on yksi evakko-opistoista, aikoinaan Kirvun Sairalan pitäjässä perustettu. Olen päässyt myös käymään sekä opiston että äitini syntysijoilla, kokemassa ja ym-

märtämässä entistä elämää ja myös sitä historiaa, joka vaikuttaa minun ja myös lasteni elämään.

Innostuneena tutustun uusiin tehtäviini. Yöpöydästäni löytyy tällä hetkellä kasa Kurkijokeen liittyvää kirjallisuutta. Jonkin verran Kurkijoki-tietoutta opiskelin myös suorittaessani matkailuoppaan peruskurssin tällä alueella. Opaskurssihan on mitä mainioin tapa tutustua uuteen kotiseutuun.

Tervetuloa Kurkijokelaisen toimitukseen tutustumaan lähemmin ja kertomaan ideoistanne ja toiveistanne. Varmimmin minut tapaa tiistaisin ja perjantaisin klo 9-14, mutta monena muunakin päivänä ovet ovat auki.

Suurteos Sodassa koettua valmistuu

Weilin+Göös julkistaa sarjan viimeisen osan Yhdessä eteenpäin keskiviikkona 4.3.2009.

Sodassa koettua -teos selvittää, miten suomalainen yhteiskunta, lapset, nuoret ja aikuiset selviytyivät kotirintamalla.

Teos kuvaa sodan ajan ja sotien jälkeisen elämän kokeita, muist-

toja ja faktoja, uusimpien tutkimusten pohjalta.

Nyt ilmestynyt neliosaisen sarjan viimeinen osa selvittää tutkimusten pohjalta, miten sota vaikutti suomalaiseen kulttuuriin. Kirja vastaa monissa kohdissa ensi kertaa kysymyksiin, miten sota vaikutti taiteeseen, tieteeseen ja tutkimukseen - henkiseen kulttuuriin, sekä

naisten asemaan.

Sarjan ensimmäiset osat Haavoitettu lapsuus ja Uhrautuu nuoruus on toimitannut dosentti Sari Näre. Nyt ilmestynvän osan Yhdessä eteenpäin sekä sarjan 3. osan Arkea sodan varjossa päätoimittajana on toiminut sotahistorian dosentti Matti Turtola.

Nyt etsitään kymmenettä kylähullua

Valtakunnallisen kymmenen kylähullun titteli 2009-2010 on haussa. Kylähulluksi haetaan ihmistä, joka on ennakkoluulottomasti, vahvalla tahtotilalla ja itsensä peliin laittaneena saanut aikaan merkittävää jälkeä.

Ehtona on, että hakemisen on tapahduttava muiden kuin ehdokkaan toimesta. Ehdokkaan kotikunnan kunnanjoht-

tajan tai virallisen nimenkirjoittajan on kirjallisesti sitouduttava kustantamaan juhlat ja siihen liittyvät kulut, jotka aiheutuvat, kun valittu kylähullu luovuttaa vuonna 2010 nimityksen eteenpäin.

Edellinen ylähullu nimittää valintaraadin valitseman seuraavan kylähullun. Tähänastiset valtakunnalliset kylähullut valintajärjestyk-

sessä ovat: Helmeri Pesonen, Keski-Suomi, Päivi Lepistö, Mäntyharju, Harri Markoff, Kemi, Antti Jokinen, Hämeenkyrö, Juha Taskinen, Savonlinna, Hilikka Vanhapiha, Kemijärvi, Heikki Takkinen, Käpylä Helsinki, Esko Ropponen, Varkaus, Veli-Matti Karppinen, Kainuu.

Hakuaika on 24. helmikuuta 2009 asti. Kirjalliset

hakemukset on jätettävä viimeistään 24.2.2009 klo 16.00 mennessä osoitteella: Kainuun Nuotta ry, Kasarminkatu 24, 87100 Kajaani. Valinnan suorittaa arvovaltainen valintaraati, johon kuuluu kahdeksan jäsentä. Valinnasta ei voi valittaa.

Tiedustelut: Valtakunnan virallinen kylähullu nro IX Veli-Matti Karppinen, velimatti.karppinen@kajaani.net, puh 040 585 3645.

Hämeenlinnassa syntyneen vuonna 1984 Loimaalle muuttaneen Matti Norrin valokuvia on esillä Loimaalla Elias-Salissa helmikuun ajan. Norr on seurannut kameran etsimen läpi uuden kotikuntansa elämän menoja 25 vuotta. Kuvat kertovat erilaisista tapahtumista ja miljöistä, joista osa on jo kadonnut Loimaan kaupunkikuvasta.

25 vuotta Loimaata -näyttely on avoinna 2.2.-1.3. ma -pe klo 9-15 ja su klo 12-15. Elias-sali, vanha kunnantalo, Kanta-Loimaantie 7, 32210 Loimaa.

Lisätietoa: Juhani Heinonen 010 270 3210 tai

www.loimaantaidemuseo.fi, sieltä "näyttelyt", "nettinäyttely" sekä "tietoa taiteilijoista".

25 vuotta Loimaata – valokuvanäyttely

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. Dynamiitin
2. Suomi
3. Miina Sillanpää
4. Paavalin ristiksi
5. Poikansa
6. 20 vuotta
7. Oulusta
8. Pursimies
9. Urho Kekkosen
10. Ilkka Kanerva

TULE MUKAAN PIETARIIN 14.4. – 17.4.2009

MATKAN HINTA ON 320 euroa puolihoidolla.

Matkan ohjelmaan kuuluvat mm. vierailut eri tuotantolaitoksissa ja museossa! Lomonosovin posliinitehdas ja museo, NEVO-tupakkatehdas (Reynolds), suklaatehdas. Lounaat syödään Pyhän Marian seurak. ruokalassa. Majoitus Hotelli Moskovassa 2h/huoneissa. Tehdasvierailuissa suomenkieliset tulkit.

Mukaan mahtuu 50 matkustajaa.

Ilm. Uolevi Lahti
puh. 02-2381 292
tai 02-2384 396.

KukkaBox

Puh. 762 2669

Vastapäättä Loimaan Aluesairaala

Asianajaja

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajotoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeusturva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppalaakatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY

AA, VT Jari Heikman
AA, VT Katri Ranta-Eskola
VT Kaarina Nylamo
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. (02) 7622 950
Oikokatu 3, Loimaa
Avoimna:
ma suljettu, ti-pe 12-17, la 10-14

Erikoishammasteknikko

MARKO ROSENDAHL

Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa

Ajanvaraus puh. (02) 763 1179

ERLUND-talo

Hengittävä hirsitalo. Rakenteissa ei muoveja eikä epäorgaanisia aineita. Englannin MTV:n valinta Suomen edustajaksi Grand Designs-ohjelmaan.

Asu terveellisesti, hengitä vapaasti unelmiesi talossa, Erlund-talossa!

MELLILÄN HIRSITYÖ
Ysitie 345, 32300 MELLILÄ

Kotimaan myynti:
Juhani Eklund p. 0400-530 979
e-mail: myynti@erlund-house.com